

Nr 25.

Ankom till riksdagens kansli den 20 april 1945 kl. 10 fm.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstånde av den rätt, kronan eller allmänna arvsfonden äger till andel i viss fastighet.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 23 februari 1945 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 209, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att den rätt, kronan eller allmänna arvsfonden äger till den för Carl Gustaf Åkerblom lagfarna andelen av stadsägan nr 6 i Vännäs köping, må avstås till Johan Oskar Eriksson och hans hustru Charlotta Matilda Eriksson, född Abramsson.

Enligt lagfartsbevis den 7 april 1888 ägdes hemmanet ^{7/128} mantal nr 1 Nyby i Vännäs socken, Västerbottens län, av Nils Bohman. Genom avhandling den 8 juni 1892 upplät Bohman till Carl Gustaf Åkerblom en från nämnda hemman avsöndrad jordlägenhet om 44 ar 80 kvadratmeter för en köpeskilling av 230 kronor. Lagfart å fånget meddelades för Åkerblom den 25 juli 1894. Genom avhandling den 22 december 1894 upplät Bohman vidare till Carl Gustaf Åkerblom och Maria Lindholm en från nämnda hemman avsöndrad lägenhet om 3 200 kvadratmeter för en köpeskilling av 165 kronor. Lagfart å detta fång beviljades den 3 april 1895. Den 11 juni 1898 fastställdes å Umeå lagtima vinterting i Carl Gustaf Åkerbloms genom förstnämnda avhandling den 8 juni 1892 förvärvade lägenhet inteckning till säkerhet för ett belopp av 500 kronor enligt en av Åkerblom till innehavaren den 9 maj 1898 utfärdad skuldförbindelse. Sistnämnda lägenhet försåldes sedermera å exekutiv auktion den 7 augusti 1902 för 350 kronor till Maria Lindholm. Lagfart å fånget meddelades den 20 maj 1904. Vid fördelning den 2 oktober 1902 av köpeskillingen för den exekutivt försålda lägenheten gäldades å omförmälda skuldebrev i kapital 211 kronor 16 öre och i räntor 90 kronor. Genom avhandling den 6 september 1908 försålde Maria Lindholm *dels* sist avsedda lägenhet om 44 ar 80 kvadratmeter, *dels ock* lägenheten om 3 200 kvadratmeter till Karl Svensson i Nyby och hans hustru för 900 kronor. Vid försäljningen innehade Maria Lindholm omförmälda skuldförbindelse, som övertogs av köparna. I avhandlingen var bland annat intaget ett villkor av innebörd att, därest Carl Gustaf Åkerblom infriade sin skuld enligt skuldför-

bindelsen, från köpet skulle avgå hälften av den senare lägenheten. Lagfart meddelades den 19 december 1908 för makarna Svensson å lägenheten om 44 ar 80 kvadratmeter och å hälften av lägenheten om 3 200 kvadratmeter.

Ifrågavarande lägenheter erhöles sedermera benämningarna Nyby 1⁴⁶ och 1⁵³. De försålles av makarna Svensson och hava sedan gått genom flera händer. Vid behandling av de särskilda lagfartsansökningarna har lagfart beviljats för Nyby 1⁴⁶ och hälften av Nyby 1⁵³, medan ansökningarna förklarats vilande i vad de avsåge återstoden av Nyby 1⁵³. Johan Oskar Eriksson och dennes hustru Charlotta Matilda Eriksson, född Abramsson, hava senast förvärvat lägenheterna enligt köpebrev den 29 september 1917. Såsom lagfaren ägare till $\frac{1}{2}$ av Nyby 1⁵³ står dock fortfarande Åkerblom enligt lagfartsbeviset den 3 april 1895.

Lägenheten Nyby 1⁵³ utgör numera stadsägan nr 6 i Vännäs köping.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har till Kungl. Maj:ts prövning hänskjutit en till ämbetet från advokaten Birger Johansson i Umeå såsom ombud för makarna Eriksson gjord framställning om vidtagande av sådan åtgärd, att lagfart måtte kunna meddelas makarna Eriksson å den för Åkerblom lagfarna hälften av stadsägan nr 6.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, utöver vad redan nämnts, bland annat.

Carl Gustaf Åkerblom föddes den 16 december 1859 och avled den 23 april 1915. Han var vid dödstillfället mantalsskriven i Jukkasjärvi kommun. En omfattande släktforskning har numera givit vid handen att han icke efterlämnade någon annan släkting än en broder Per Alfred Åkerblom, vilken emellertid avlidit den 16 april 1943 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden. Bouppteckning efter Carl Gustaf Åkerblom upprättades först den 20 mars 1944 genom försorg av advokaten Birger Johansson, som av Jukkasjärvi tingslags häradsrätt förordnats att såsom syssloman taga vård om Carl Gustaf Åkerbloms bo. I bouppteckningen, som inregistrerades den 4 april 1944, antecknades *dels* att den avlidne vid sitt frånfälle som ende dödsbodelägare efterlämnat brodern Per Alfred Åkerblom, vilken emellertid avlidit den 16 april 1943 utan att efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden, *dels ock* att Per Alfred Åkerbloms arvsrätt efter Carl Gustaf Åkerblom vore preskriberad, varför arvsrätt efter Carl Gustaf Åkerblom endast tillkomme kronan såsom danaarv.

Kammaradvokatfiskalsämbetet, som ansett Per Alfred Åkerbloms rätt till arv efter brodern Carl Gustaf Åkerblom icke hava blivit föremål för preskription, vadan allmänna arvsfondens rätt här komme i fråga, har hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förklara, att anspråk på den för Carl Gustaf Åkerblom lagfarna delen av stadsägan nr 6 i Vännäs köping icke skall framställas för allmänna arvsfondens räkning.

Efter en närmare redogörelse för innehållet i advokaten Johansson framställning samt kammaradvokatfiskalsämbetets skrivelse har *föredraganden*, statsrådet *Ewerlöf*, anfört följande:

»Såsom framgår av den nu lämnade redogörelsen har sysslomannen i Carl Gustaf Åkerbloms bo ansett, att den ifrågavarande andelen i stadsägan nr 6 i Vännäs köping tillfallit kronan såsom danaarv. Kammaradvokatfiskalsäm-
betet åter har förmenat, att andelen tillfallit allmänna arvsfonden. Det sy-
nes mig icke nödvändigt att i förevarande sammanhang upptaga detta spörs-
mål till prövning. Vare sig andelen i fastigheten tillfallit kronan eller allmän-
na arvsfonden, bör densamma enligt min mening avstås till makarna Eriks-
son.»

Utskottet.

Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer
därför,

att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 19 april 1945.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 24.
